

Súd: Okresný súd Žilina
Spisová značka: 14P/17/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5125201514
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 07. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Lenka Lenártová
ECLI: ECLI:SK:OSZA:2025:5125201514.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Žilina sudkyňou Mgr. Lenkou Lenártovou vo veci starostlivosti o maloleté dieťa:
A. B., nar. XX.XX.XXXX,

zastúpené Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Čadca, ako kolíznym opatrovníkom, dieťa rodičov: matka B. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom ul. C. XXX/XX, D. E. F. a otec G. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom H. X, I., o návrhu navrhovateľov: J. K., nar. XX.XX.XXXX a B. K., nar. XX.XX.XXXX, obaja bytom L. XXXX, obaja právne zastúpení JUDr. Jozefom Pajerom, advokátom so sídlom Štúrova 1833, 022 01 Čadca, IČO: 41 074 220, za účasti Okresnej prokuratúry Čadca, ul 17. novembra 1567, Čadca, o náhradnej osobnej starostlivosti, takto

rozhodol:

I. Mal. A. B., nar. XX.XX.XXXX, zveruje do náhradnej osobnej starostlivosti blízkych osôb J. K., nar. XX.XX.XXXX a B. K., nar. XX.XX.XXXX, obaja bytom L. XXXX, XXX XX L., ktorí sú povinní vykonávať osobnú starostlivosť o mal. dieťa v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia, sústavne a dôsledne sa starať o jeho výchovu, zdravie, výživu a všestranný rozvoj. Právo zastupovať mal. dieťa a spravovať jeho majetok majú iba v bežných veciach.

II. Matka je p o v i n n á prispievať na výživu mal. Frederika výživným vo výške 130,- eur mesačne, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred, na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Čadca, IBAN: H. XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX, variabilný symbol: 19111981, s účinnosťou od 08.04.2025.

III. Matka je p o v i n n á uhradiť nedoplatok na zročnom výživnom za obdobie od 08.04.2025 do 31.07.2025 na mal. Frederika v sume 540,95 eur, pričom je jej povolené uvedený nedoplatok splácať v mesačných splátkach po 20,- eur spolu s bežným výživným tak, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok zročnosť celého nedoplatku.

IV. Otec je p o v i n n ý prispievať na výživu mal. Frederika výživným vo výške 240,- eur mesačne, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred, na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Čadca, IBAN: H. XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX, variabilný symbol: 05061980, s účinnosťou od 08.04.2025.

V. Otec je p o v i n n ý uhradiť nedoplatok na zročnom výživnom za obdobie od 08.04.2025 do 31.07.2025 na mal. Frederika v sume 998,70 eur, pričom je mu povolené uvedený nedoplatok splácať v mesačných splátkach po 40,- eur, spolu s bežným výživným tak, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok zročnosť celého nedoplatku.

VI. Týmto s a m e n í rozsudok Okresného súdu Čadca, č. k. 7P/53/2013-152 zo dňa 11.07.2014, v časti zverenia mal. dieťaťa a rozsudok Okresného súdu Žilina, č. k. CA-14P/13/2023-214 zo dňa 23.01.2024, v časti výživného zo strany otca na mal. dieťa.

VII. Žiadne z účastníkov n e m á n á r o k na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Navrhovatelia – blízke osoby maloletého návrhom osobne podaným na súde dňa 13.02.2025 žiadali zveriť mal. Frederika do ich náhradnej osobnej starostlivosti, matke uložiť povinnosť prispievať na výživu maloletého sumou 50 eur mesačne a otcovi sumou 250 eur mesačne.

2. Navrhovatelia svoj návrh odôvodnili tým, že mal. Frederik sa nachádza v detskom krízovom centre Náruč Žilina. Maloletého majú veľmi radi, majú spolu vybudovaný pekný a dôverný vzťah a majú záujem sa o neho starať. Netrpia žiadnou chorobou, ktorá by bránila v starostlivosti o maloletého a sú plne spôsobilí na právne úkony. Bývajú sami v novostavbe rodinného domu v obci L.. Momentálne sú obaja na starobnom dôchodku.

3. Uznesením Okresného súdu Žilina, č. k. 14P/17/2025-71 zo dňa 27.03.2025, súd dočasne zveril maloletého do osobnej starostlivosti navrhovateľov. Uznesením Krajského súdu v Žiline, č. k. 12 CoP/117/2025-142 zo dňa 18.06.2025, bolo uznesenie súdu prvej inštancie potvrdené.

4. Matka vo svojom písomnom vyjadrení uviedla, že navrhovatelia nespĺňajú zákonom stanovené predpoklady na zverenie maloletého do náhradnej osobnej starostlivosti, nakoľko vzhľadom na ich zdravotné a osobnostné predpoklady, nie sú schopní zabezpečiť maloleťmu plnohodnotný a všestranný vývoj, a to s prihliadnutím na skutočnosť, že maloleť sa nachádza vo vývinovom období puberty a z dlhodobého hľadiska nie je možné, aby takmer 70 roční navrhovatelia fyzický, psychický a so zdravotným obmedzením zvládali maloletého s výchovnými problémami. Navrhovateľka je vedená v ambulancii psychiatra, užíva psychiatrické lieky. Ich syn má problémy s drogami, dcéra k nim nechodí, nechodí k nim ani ich vnuk. Zároveň sa starajú o ťažko postihnutú 40 ročnú dcéru M.. Keďže má Frederik otca, nevidí dôvod na zverenie maloletého do starostlivosti cudzím ľuďom. Vzťahy navrhovateľov s ňou sú narušené, preto môže dochádzať k zbytočným obštrukciám pri vzájomnej spolupráci a komunikácii ako aj pri získavaní informácií týkajúcich sa maloletého, čo sa už nejdennýkrát v minulosti aj stalo.

5. Otec vo svojom písomnom vyjadrení k návrhu uviedol, že má za to, že maloleť má už dosť rokov na to, aby vedel, kde a s kým chce bývať. Nechce mu brániť v jeho voľbe ísť k navrhovateľom, aj keď mu je ľúto, že odmietol jeho rodičov aj jeho. Nechce mu spôsobovať ďalšiu bolesť a trhať ho z prostredia, ktoré pozná, po tom všetkom, čo zažil s matkou. Má však záujem o realizáciu styku s maloleťm. Verí, že si k sebe nájdu cestu. Nesúhlasí s výživným v sume 250 eur, pričom od matky navrhovatelia žiadajú výživné len sume 50 eur. Ak žiadajú výživné v celkovej sume 300 eur, navrhuje, aby túto sumu platili s matkou na polovicu.

6. Súd nariadil vo veci pojednávanie.

7. Navrhovatelia zotrvali na podanom návrhu. Navrhovateľka uviedla, že s mal. A. sa zoznámili pred 4-5 rokmi v Medžugorí, neskôr sa stretla s matkou maloletého v obchode, kde táto pracovala. Vtedy sa jej matka posťažovala na maloletého, že ju neposlúcha, navrhla jej, že zoberú maloletého na jarné prázdniny. Matka ich však nechcela zaťažovať, ale nakoniec im maloletého dala počas letných prázdnin. Maloleť bol pojašený, živý, ale vie, ako s ním pracovať, keďže minulosti pracovala v diagnostickom centre. Keď začala škola, šiel maloleť domov, ale chcel sa vrátiť k nim. Do Náruče ho boli zaviesť oni. Do Vianoc 2024 boli v kontakte aj so starými rodičmi B., potom to starý otec pokazil a nedovolil im volať s maloleťm. V domácnosti starých rodičov bola aj sociálna pracovníčka z detského domova Bytča, ktorá presviedčala maloletého, aby išiel k otcovi a povedala mu, že ak nie, má pre neho prichystané miesto v detskom domove. Maloleť je dobrý chlapec, netreba s ním robiť násilím. Na počítači sa hráva cez deň, ale v noci spí, aj jej ukazuje, čo na ňom robí. Leto trávia aktívne, chodia na kúpalisko, na chatu, opekajú, kúpili si nové bicykle a budú športovať. Maloleťmu však dali priestor, aby si časť prázdnin zariadil aj podľa svojich predstáv. S maloleťm výchovné problémy nemajú, čo mu rozkáže, to spraví. Maloleť navštevuje starú matku z matkinej strany a sestru matky. Matku aktuálne odmieta, ale verí, že si k sebe cestu nájdu. Navrhovateľ uviedol, že matka syna nestratila, nájdu si k sebe cestu, chce to však čas, klud, pokoj a rozvahu. Denný režim maloletého bol taký, že ráno vstával o piatej, pretože o pol siedmej mu išiel vlak do Žiliny, kde chodil do školy. Zo školy sa vracal medzi 15.00 hod. až 16.30 hod. a o 21.00 až 21.15 hod. chodieval spať. Keď prišiel zo školy, hodinku bol na počítači, potom sa šiel učiť.

8. Matka na pojednávani uviedla, že maloletý trávil v lete 2024 čas u navrhovateľov, ona tam však 2 týždne chodila s ním a až na naliehanie ho tam nechala aj prespávať. Nepáčilo sa jej, že mu potajme kúpili telefón, ona o tom nevedela a maloletý prestal chodiť do školy, pretože celé noci bol na telefóne a ráno nevládal vstať. Maloletý bol niekoľko hodín na telefóne, nejedol, išli na neho mdloby a ona potom vyzerala ako ten tyran, čo mu nedáva jesť. Dochádzalo medzi nimi aj k fyzickým incidentom, kedy ju maloletý kopal, robil jej rôzne schválnosti. Ten vzťah k navrhovateľom sa zlomil vtedy, keď zistila, že mu dali mobil, pretože to mali riešiť s ňou ako s matkou. Poukázala na správu zo základnej školy, že A. je v škole unavený (navrhovateľka uvedené ozrejmla tým, že na telesnej výchove mal maloletý robiť veľa klikov, z čoho bol unavený a na hodine bol pasívny; vyriešilo sa to tým, že si ho pani psychologička namiesto telesnej výchovy brávala k sebe a kardiologička mu napísala papier, že nemá cvičiť). Matka navrhovala, aby bol maloletý A. zverený do starostlivosti otca alebo do ústavnej starostlivosti (matka navrhovala zverenie maloletého do starostlivosti pani A., ktorá je profi rodičom). Uviedla, že svojho syna miluje, ale boli situácie, kedy jej nechcel dvíhať vôbec telefón. Podľa nej maloletému chýba prísna ruka otca a potrebuje pevné pravidlá. Keď bol menší, všetko bolo fajn, hrávali sa spoločenské hry. Ešte minulý rok ten vzťah ustali, boli spolu aj na dovolenke, ale potom mu kúpili navrhovatelia mobil a ona tým, že chodila do práce, nevedela ho kontrolovať. Jej vzťah s maloletým aktuálne nie je stavaný na to, aby sa maloletý do jej starostlivosti vrátil. Vzhľadom na svoj aktuálny príjem navrhla výživné maximálne 50 eur mesačne.

9. Kolízna opatrovníčka súhlasila s návrhom na zverenie maloletého do náhradnej osobnej starostlivosti, odporúčala tomuto návrhu vyhovieť. U pani N. si objednala službu ako podporu riešenia problémov v rodine, avšak nastala situácia, že táto pani N. nútila maloletého A. k tomu, aby išiel k otcovi. Porušila tiež povinnosť zachovávať mlčanlivosť. V Náruči bola maloletému urobená diagnostika, z ktorej vyplýva, že maloletý nie je závislý na technológiách, nejaví ani známky závislosti. V zariadení mobil nemal, preto sa mohlo stať, že keď prišiel k navrhovateľom, tak sa snažil týchto technológií nasýtiť, ale potom mobil odložil. Poukázala na správu občianskeho združenia Návrat, ktoré vykonáva v rodine opatrenia, ktoré doporučuje náhradnú osobnú starostlivosť, ktorá je v záujme mal. dieťaťa. Nesúhlasila s výškou výživného 50 eur zo strany matky. Navrhla vychádzať z potenciality príjmu matky, pretože už v minulosti preukázala, že je schopná zarobiť viac. Je potrebné, aby zabezpečila potreby mal. dieťaťa aj na úkor svojho životného minima.

10. Súd uskutočnil zisťovanie názoru mal. Frederika za prítomnosti kolíznej opatrovníčky a zástupkyne Okresnej prokuratúry Čadca. Možno konštatovať, že vzťah matky a syna je narušený. Absolútne medzi nimi nepanuje žiadna dôvera. Maloletý je v starostlivosti navrhovateľov spokojný, cíti sa tam dobre, cíti sa tam pokojne.

11. Okresná prokuratúra Čadca na pojednávani uviedla, že sú splnené podmienky na zverenie maloletého do náhradnej osobnej starostlivosti. Navrhovatelia sú schopní a spôsobilí túto náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať. Pokiaľ sa týka návrhu matky, aby bol maloletý zverený do profesionálnej rodiny, bolo by potrebné najskôr nariadiť ústavnú starostlivosť, preto považuje návrh matky za bezpredmetný. Navrhovateľka má aj odbornú spôsobilosť na zabezpečenie starostlivosti o maloletého, keďže pracovala v diagnostickom centre, kde sú náročné deti s rôznymi diagnózami a práve tieto odborné skúsenosti navrhovateľky sú benefitom pre maloletého A.. Zdravotná spôsobilosť navrhovateľov je dostatočná a nevidia ako potrebné a nevyhnutné vyžadovať psychologického posúdenia. Navyše toto rozhodnutie nie je konečné, každého polroka bude úrad práce podávať správu o tom, či si táto náhradná starostlivosť plní svoj účel. Apelovala na navrhovateľov, aby zanechali vzájomnú animozitu a antipatiu a pokúsili sa obnoviť vzájomné vzťahy. Výšku výživného ponechala na úvahe súdu.

12. Na pojednávani nariadené v tejto veci na deň 23.07.2025 sa nedostavil otec, ktorý svoju neprítomnosť ospravedlnil pracovnými dôvodmi, súhlasil s tým, aby sa pojednávalo v jeho neprítomnosti. Za danej situácie súd konal a rozhodol bez prítomnosti otca.

13. Z ďalšieho dokazovania, a to najmä z priebežnej správy z vykonania opatrení v CDR Návrat, Centrum Návrat v Žiline zo dňa 15.07.2025 okrem iného vyplýva, že maloletý A. je od 04/2025 v starostlivosti navrhovateľov na základe neodkladného opatrenia. Spolupráca s rodinou začala v 06/2025. Maloletý je veľmi naviazaný na navrhovateľa, navrhovateľku má veľmi rád a kamarátov v aktuálnom bydlisku zatiaľ nemá. Navrhovatelia sa snažia Frederika aktívne zapájať do chodu domácnosti a voľnočasových aktivít. Náhradná rodina pôsobí stabilne, pokojne a má záujem o pokračovanie spolupráce, v ktorej bude

poskytované sociálne a psychologické poradenstvo v NRS. Kontaktovanie matkou je pre navrhovateľku aj pre maloletého veľmi náročné a vyčerpávajúce. Preto navrhujú, aby všetka komunikácia medzi matkou a navrhovateľmi prebiehala cez pracovníčky CNZA. S matkou sa pokúsia dohodnúť. Uvedené riešenie navrhujú pre zabezpečenie pokoja, stability a bezpečia maloletého a navrhovateľov. V spolupráci s rodinou sa budú snažiť postupne zlepšovať vzťah medzi maloletým a jeho matkou. Zisťovali aj názor maloletého A., ktorý uviedol, že sa v domácnosti navrhovateľov cíti veľmi dobre, pokojne a bezpečne. Zdôraznil, že v tejto rodine konečne zažíva klud a stabilitu. Maloletý vyjadril želanie zostať v tejto rodine natrvalo a prejavil silnú túžbu byť právoplatne zverený do ich starostlivosti. Aktuálnu neistotu vníma negatívne a zaťažujúcou. Vzťahy s členmi domácnosti navrhovateľov hodnotí veľmi pozitívne. S navrhovateľom trávi spoločný čas, chodia spolu na chatu, kde sa venujú rozhovorom bez prítomnosti technológií. S navrhovateľkou má dobrý vzťah, ich dcéru Veroniku akceptuje bez predsudkov a uvádza, že s ňou nemá žiaden problém, má ju rád. Jeho aktuálne výsledky v škole u navrhovateľov sú porovnateľné s predchádzajúcim polrokom, kedy ešte v tejto rodine nebol. S matkou si nepraje byť v žiadnom kontakte ani osobne, ani asistovane. Opísal negatívne skúsenosti z predchádzajúceho spolužitia - nadávky, vyhrážky, fyzické tresty, zastrasovanie. O svojho biologického otca ani jeho rodinu nejaví záujem.

14. Navrhovateľka na pojednávaní uviedla, že pracovala 4 a pol roka ako vychovávateľka v Diagnostickom centre v J. J.. Predtým pracovala v detskom domove v Trnave 2 roky tak isto ako vychovávateľka.

15. Z výpisu z centrálnej evidencie správnych deliktov a priestupkov a vyplýva, že navrhovateľ má jeden priestupok na úseku cestnej premávky a navrhovateľka nemá evidované žiadne priestupky. Z odpisu z registra trestov u oboch navrhovateľov vyplýva, že títo nemajú záznam v registri trestov.

16. Z potvrdenia MUDr. Františka Lipku (všeobecný lekár) zo dňa 20.03.2025 vyplýva, že navrhovateľka sa lieči na viaceré somatické ochorenia aj na psychické ochorenie, ale pri správnej životospráve a liečbe je stav natoľko stabilizovaný, že pri pokračovaní pravidelných kontrol a medikácie je spôsobilá pre starostlivosť o zverenú osobu.

17. Z potvrdenia G. M. O. (všeobecný lekár pre dospelých) zo dňa 26.03.2025 vyplýva, že navrhovateľ je liečený na viaceré somatické ochorenia, ako aj na psychiatrické ochorenie, stabilizovaný v pravidelnom dispenzári s užívaním farmakologickej liečby ako aj režim. opatrení a správnej životosprávy. Pri pokračovaní uvedeného je spôsobilý pre starostlivosť o zverenú osobu.

18. Matkou navrhované dôkazy, a to výsluch dcéry a syna navrhovateľov, psychológa a sociálnej pracovníčky Náruče a ďalších svedkov ako aj nariadenie znaleckého dokazovania za účelom psychologického posúdenia navrhovateľov, súd považoval za nadbytočné a nevykonal ich. Zdravotný stav navrhovateľov mal preukázaný z lekárskeho potvrdení, ktoré do spisu doložili. Náhradná osobná starostlivosť je svojou povahou dočasné rozhodnutie, kde sa pravidelne každého pol roka vyhodnocuje, či táto náhradná starostlivosť plní svoj účel. Za tejto situácie by bolo znalecké dokazovanie nevhodné a neefektívne a zbytočne by predĺžilo konanie. Výsluch svedkov sa javil ako nadbytočný, nakoľko v konaní nebolo sporným to, že vzťah matky a maloletého je narušený a nie je aktuálne možný návrat maloletého do osobnej starostlivosti matky. Pokiaľ matka navrhovala ústavnú starostlivosť, je potrebné poznamenať, že táto je krajným prostriedkom a prichádza do úvahy až v prípade, ak nie je možné starostlivosť o maloletého zabezpečiť náhradnou osobnou starostlivosťou alebo pestúnskou starostlivosťou. Keďže návrh vo veci samej je podaný na náhradnú osobnú starostlivosť, ktorá má prednosť pred ústavnou starostlivosťou, aj výsluch svedkov zameraný týmto smerom sa javí ako nadbytočný.

19. Súd rozhodol podľa nasledovných ustanovení zákonov:

20. Podľa § 45 ods. 1 veta prvá a druhá Zákona o rodine; ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa.

21. Podľa § 45 ods. 2 veta prvá Zákona o rodine; pri zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti uprednostní súd predovšetkým príbuzného maloletého dieťaťa, ak spĺňa ustanovené predpoklady.

22. Podľa § 45 ods. 3 Zákona o rodine; v rozhodnutí súd vymedzí osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, jej rozsah práv a povinností k maloletému dieťaťu.

23. Podľa § 45 ods. 6 Zákona o rodine, rodičia maloletého dieťaťa vykonávajú práva a povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností len v rozsahu, v akom nepatria osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Rodičia majú právo stykať sa s maloletým dieťaťom, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Ak sa s osobou, ktorej bolo maloleté dieťa takto zverené, nedohodnú o výkone tohto práva, rozhodne na návrh niektorého z rodičov alebo tejto osoby súd.

24. Podľa § 45 ods. 7 Zákona o rodine; vyživovacia povinnosť rodičov voči maloletému dieťaťu rozhodnutím súdu podľa odseku 1 nezaniká.

25. Podľa § 45 ods. 8 Zákona o rodine; súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti určí rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému dieťaťu výživné rozsah ich vyživovacej povinnosti a súčasne im uloží povinnosť, aby počas trvania náhradnej osobnej starostlivosti, najdlhšie však do dovŕšenia plnoletosti dieťaťa, poukazovali výživné úradu práce, sociálnych vecí a rodiny. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, má tento úrad právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet tohto maloletého dieťaťa. Ak je maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti podľa odseku 2 druhej vety osobe, ktorá nemá trvalý pobyt na území Slovenskej republiky, súd povinnému uloží povinnosť, aby výživné poukazoval tejto osobe; úrad práce, sociálnych vecí a rodiny nemá v tomto prípade právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa. Po dovŕšení plnoletosti dieťaťa, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, sú rodičia povinní poukazovať výživné dieťaťu.

26. Podľa § 62 ods. 1 – 5 ZR:

- plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času kým deti nie sú schopné samé sa živiť.
- obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov, dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.
- každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa, alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.
- pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd prihliadne aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.
- výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť

27. Z vykonaného dokazovania mal súd preukázané, že o mal. A. bolo naposledy rozhodované rozsudkom Okresného súdu Čadca, č. k. 7P/53/2013-152 zo dňa 11.07.2014, ktorým súd manželstvo rodičov maloletého rozviedol a schválil rodičovskú dohodu, podľa ktorej sa maloletý zveruje do osobnej starostlivosti matky, bol upravený aj styk otca s maloletým a určená vyživovacia povinnosť. Maloletý bol v tom čase útleho veku, matka s ním bola na predĺženej rodičovskej dovolenke, starostlivosť o maloletého zabezpečovala riadne.

28. Pri svojom rozhodovaní mal súd na zreteli ako prvoradá hľadisko záujem mal. dieťaťa, jeho zdravý a pokojný vývoj. Po vykonanom dokazovaní súd dospel k záveru, že návrhu je možné vyhovieť z dôvodu, že tento je v záujme mal. dieťaťa. Matka mala s maloletým výchovné problémy, nezvládala zabezpečiť maloletému riadnu starostlivosť, čo malo dopad v negatívnom nastavení maloletého voči matke. Vzťah matky a maloletého je konfliktný, maloletý matku nerešpektuje, je voči nej útočný a vzdorovitý. Z týchto dôvodov bol najskôr umiestnený do DKC Náruč. Otec s maloletým nebol dlhé roky v žiadnom

kontakte, maloletý zatiaľ neprejavil záujem nadviazať s otcom bližší vzťah. Navrhovatelia majú vytvorené vhodné podmienky na zabezpečenie riadnej starostlivosti o maloletého a sú u nich predpoklady, že túto starostlivosť budú vykonávať riadne. Navrhovatelia spôsobom svojho života dávajú záruku toho, že budú starostlivosť o maloletého zabezpečovať v jeho najlepšom záujme. Kolízny opatrovník po prešetrení pomerov v domácnosti navrhovateľov nezistil nedostatky. Samotný maloletý prejavil záujem ostať v starostlivosti navrhovateľov. Otec, kolízny opatrovník aj Okresná prokuratúra Čadca s návrhom súhlasili.

29. Matka s návrhom na zverenie maloletého do náhradnej osobnej starostlivosti nesúhlasila, navrhovala buď zverenie maloletého do osobnej starostlivosti otca, alebo nariadenie ústavnej starostlivosti nad maloletým. Matka si je sama dobre vedomá toho, že jej vzťah s maloletým aktuálne je tak naštartený a vyhrotený, že neprichádza do úvahy vrátenie maloletého do jej starostlivosti. Keďže maloletý nemá s otcom aktuálne vybudovaný vzťah, pričom otec sám neprejavil záujem o zverenie maloletého do jeho osobnej starostlivosti, keďže akceptuje názor maloletého, ktorý chce byť v starostlivosti navrhovateľov, takáto forma starostlivosti aktuálne neprichádza do úvahy. Pokiaľ sa týka matkou navrhovanej ústavnej starostlivosti, táto je krajným prostriedkom a prichádza do úvahy až v prípade, ak nie je možnosť zveriť mal. dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti alebo do pestúnskej starostlivosti. Keďže navrhovatelia žiadajú o náhradnú osobnú starostlivosť a podľa názoru súdu spĺňajú predpoklady, návrh matky na nariadenie ústavnej starostlivosti nie je dôvodný.

30. Súd dospel preto k záveru, že návrh navrhovateľov je dôvodný a je v záujme mal. dieťaťa, a preto rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku I. tohto rozhodnutia.

31. Z vykonaného dokazovania mal súd ďalej za preukázané, že o výživnom na mal. Frederika bolo naposledy rozhodované rozsudkom Okresného súdu Žilina, č. k. CA-14P-13-2023-214 zo dňa 23.01.2024, ktorým bola otcovi uložená povinnosť prispievať na výživu maloletého výživným v sume 240 eur mesačne. V tom čase osobnú starostlivosť o maloletého zabezpečovala matka, ktorá v tom čase dosahovala príjem v priemere 864 eur mesačne vrátane daňového bonusu. Maloletý A. bol žiakom 7. ročníka základnej školy, boli u neho bežné výdavky na stravu, ošatenie, školské potreby, hygienu a pod.. U otca súd ustálil príjem vo výške 1.700 eur mesačne v čistom.

32. Pri určení výšky výživného súd vychádzal zo skutočností, že mal. Frederik ukončil 8. ročník základnej školy, s čím súviseli výdavky na školské pomôcky, cestovné do školy a pod. Inak sú u maloletého bežné výdavky na stravu, ošatenie, hygienu, voľný čas a pod. Podrobne boli výdavky na maloletého špecifikované v konaní vedenom pod sp. zn. CA-14P/13/2023, pričom maloletý je naďalej žiakom druhého stupňa základnej školy, výdavky sú obdobné ako boli pre 1 a pol rokom, tzn. strava v domácom prostredí 200 eur mesačne, ZRPŠ cca 15 eur ročne, školské potreby 5 až 10 eur mesačne, oblečenie a obuv 50 eur mesačne, hygienické potreby 15 eur mesačne, voľnočasové aktivity (gitara) 10 až 20 eur mesačne a pomerná časť nákladov na bývanie u navrhovateľov cca minimálne 25 eur mesačne (výdavok na bývanie v sume 71 eur a TV a internet v sume 28,60 eur rozrátané na 4 osoby v domácnosti). Je tiež potrebné prihliadnuť k tomu, že rovnako ako u matky, kde mal maloletý možnosť ísť na tábor, výlet alebo exkurzie, tak takéto voľnočasové aktivity môže vykonávať aj u navrhovateľov, ktorí sa mu aj aktívne venujú, kúpili mu napr. bicykel. Maloletý naďalej navštevuje lekára tak, ako bolo ustálené v predchádzajúcom konaní, pričom výdavky na zdravotný stav sú vo výške cca 25 eur mesačne.

33. Matka bola od 01.05. do 18.09.2024 evidovaná ako nezamestnaná, v tomto období poberala dávku v nezamestnanosti v sume 416 - 430 eur mesačne (už v závislosti podľa počtu dní daného mesiaca). Následne od 09 - 10/2024 pracovala v spoločnosti Panta Rhei, s. r. o., kde mala príjem v priemere 693,49 eur. Túto prácu musela skončiť z dôvodu, že jej matka ju navštevovala na pracovisku a robila jej tam problémy, čo potvrdila aj kolízna opatrovníčka. Od 11/2024 do 03/2025 matka pracovala v Spolku svätého Vojtecha, kde dosahovala čistú mzdu v priemere v sume 747 eur mesačne. Následne bola 3 mesiace doma, poberala nemocenskú dávku, ktorá bola do 500 eur mesačne. Od 01.07.2025 nastúpila do práce v spoločnosti Freedom Juniors, s. r. o., kde má dohodnutú prácu ako pomocná maliarka pri maľovaní a dekorovaním sklenených vianočných a iných ozdôb s dohodnutým platom 816 eur v hrubom za mesiac.

34. U matky súd vychádzal z príjmu vo výške 700 eur mesačne v čistom, keďže zatiaľ nebolo zrejmé, v akej výške bude poberať čistú mzdu u aktuálneho zamestnávateľa, avšak v minulosti si vedela minimálne v takejto sume finančné prostriedky zarobiť. Je tiež potrebné prihliadnuť na skutočnosť, že maloletého už nemá v osobnej starostlivosti, preto si môže prípadne privyrobiť aj brigádne. Každý rodič má v prvom

rade zabezpečiť výživu mal. dieťaťa a až následne má právo využiť zostávajúce finančné prostriedky na uspokojenie svojich potrieb.

35. Medzi výdavky matky patrí nájom 170 eur, elektrina 25 eur, TV a internet 15,25 eur, za mobil aktuálne platí 27 eur, dôchodkové sporenie 25 eur a A. sporenie 11,60 eur, strava môže byť do tých 200,- eur mesačne, oblečenie si teraz nekupuje, pretože by nemala z čoho. Nosí to, čo má. Pokiaľ sa týka hygienických potrieb, môže ísť o výdavok cca 20,- eur mesačne, za lieky ide o výdavok cca 30 eur mesačne.

36. Otec bol evidovaný ako uchádzač o zamestnanie od 15.12.2023 do 07.04.2024 a od 14.12.2024. Otec pracoval u zahraničného zamestnávateľa Alois Pfutscheller HTB, kde za obdobie 04/2024 – 12/2024 mal čistú mzdu v priemere v sume 2.000 eur mesačne. V období od 14.12.2024 do 28.02.2025 mal vyplatenú dávku v nezamestnanosti v celkovej sume 3.620,20 eur, t. j. v priemere v sume 1.206 eur mesačne (v mesiaci, ktorý má 31 dní išlo o sumu 1.457,50 eur). Nárok na dávku v nezamestnanosti mal otec do 13.06.2025. Súdu nie je presne zrejmé, dokedy bol otec nezamestnaný, avšak z ospravedlnenie z pojednávania vyplýva, že aktuálnu sa konečne zamestnal, a preto ho z práce neuvolnía. Vzhľadom na uvedené súd ustálil príjem otca v sume 1.700 eur mesačne v čistom, pričom ide o obdobný príjem, ako mal v čase posledného súdneho konania o výživnom na maloletého.

37. Pokiaľ sa týka výdavkov otca, tento žije spolu s manželkou, ich dvoma maloletými deťmi a dcérou manželky v spoločnej domácnosti. Ide o rodinný dom vo vlastníctve jeho svokry, ktorej prispieva v rámci inkasa sumu 250 eur mesačne za jeho rodinu. Je tiež potrebné zakupovať palivové drevo, pričom na jednu vykurovaciu sezónu ide o výdavok 600 eur. Výdavok na komunálny odpad predstavuje sumu 60 eur ročne, poisťka na auto je 120 eur ročne. Cestovné je závislé od toho, či pracuje alebo nie. Ak pracuje, tak výdavok na cestovné je 300 eur mesačne a ak nepracuje, ide o výdavok 50 eur mesačne. Strava pre neho vychádza 200 eur mesačne, oblečenie, obuv a hygienické potreby 100 eur mesačne, za mobil je to 22 eur mesačne, TV a internet 40 eur mesačne, lieky si kupuje sporadicky, ide o výdavok 30 eur. Výdavok na každého zo synov, s ktorým žije v spoločnej domácnosti, predstavujú vrátane inkasa sumu 250 eur mesačne na dieťa.

38. Za primeranú výšku výživného, ktoré matka bude povinná platiť, považuje súd sumu 130 eur mesačne a za primeranú výšku výživného, ktoré bude otec povinný platiť, považuje súd sumu 240 eur mesačne. Takto určené výživné zodpovedá odôvodneným potrebám mal. dieťaťa, zohľadniac skutočnosť, že otec ani matka sa osobne o maloletého nestarajú, matka nemá žiadnu ďalšiu vyživovaciu povinnosť a otec má ešte ďalšie 2 vyživovacie povinnosti.

39. Podľa ust. § 45 ods. 8 Zákona o rodine sú v prípade náhradnej osobnej starostlivosti rodičia povinní poukazovať výživné na maloletého na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Čadca a po dosiahnutí plnoletosti dieťaťa do jeho rúk.

40. Vzhľadom k tomu, že počiatok plnenia vyživovacej povinnosti bol stanovený od 08.04.2025 (od okamihu, ako bol maloletý na základe neodkladného opatrenia odovzdaný do starostlivosti navrhovateľov) vznikol matke a otcovi nedoplatok do 31.07.2025, a to matke v sume 489,66 eur [alikvotná čiastka za 04/2025 v sume 99,66 eur, následne 3 mesiace (máj až júl) x 130 eur = 390 eur, spolu 489,66 eur; matka zatiaľ na výživu maloletého nič neuhradila] a otcovi v sume 904 eur [alikvotná čiastka za 04/2025 v sume 184 eur, následne 3 mesiace (máj až júl) x 240 eur = 720 eur, spolu 904 eur; otec zatiaľ na výživu maloletého nič neuhradil, výživné k rukám matky už neuhrádzal, neposlal nič ani navrhovateľom, ani úradu práce]. Tento nedoplatok súd rodičom povolil splácať v mesačných splátkach tak, ako je u každého rodiča uvedené vo výrokovvej časti, spolu s bežným výživným pod následkom straty výhody splátok v prípade omeškania čo i len s jednou splátkou.

41. U oboch rodičov došlo k chybe v počítaní, a teda nesprávne je vo výroku uvedená výška nedoplatku u matky aj otca, preto súd vyhotoví opravné uznesenie. V odôvodnení je uvedený správny výpočet zameškaného výživného.

42. Keďže rozhodnutím súdu došlo v súlade s ust. § 231 CSP k zmene ostatného rozsudku v časti zverenia mal. dieťaťa a v časti výživného, súd túto skutočnosť uviedol vo výroku rozhodnutia.

43. OZ Náruč navrhlo, že bude sprostredkovať styk a kontakt matky s maloletým, s čím matka súhlasila. Aktuálne sú vzťahy tak narušené, že nebolo možné pristúpiť k priamej úprave styku matky s maloletým. S rodinou sa však naďalej na dobrovoľnej báze pracuje, preto súd neuložil výchovné opatrenie z úradnej povinnosti za účelom sanácie vzťahu matky a syna.

44. Nakoľko súd nezistil žiadne okolnosti hodné osobitného zreteľa, rozhodol podľa § 52 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

45. Po vyhlásení rozhodnutia sa navrhovatelia, kolízny opatrovník, Okresná prokuratúra Čadca aj matka vzdali práva podať voči nemu odvolanie.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je odvolanie prípustné.

Odvolanie je potrebné podať v lehote 15 dní odo dňa doručenia rozsudku, na Okresnom súde Žilina.

V odvolaní je potrebné uviesť:

- všeobecné náležitosti podania (§ 127 ods. 1 a 2 CSP), t. j.: ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis a spisovú značku tohto konania
- proti ktorému rozhodnutiu smeruje,
- v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda; rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania,
- z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody podľa § 365 CSP) a
- čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- neboli splnené procesné podmienky,
- súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené,
- rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, alebo
- súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami.

Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov).

Ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia.